

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 lipca 2018 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt III C 1091/17, z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej (...) Szpitalowi (...) im. N. U. Medycznego w Ł. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi:

1. zasądził od Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) Szpitala (...) im. N. U. Medycznego w Ł. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. 6 497,12 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od 22 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;
2. umorzył postępowanie w zakresie kwoty 26 064,34 złotych;
3. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6 446 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych, które przedstawiają się następująco:

Strony pozostawały w stałych stosunkach gospodarczych, w ramach których pozwany Szpital dokonywał zakupu sprzętu medycznego i akcesoriów medycznych.

W dniu 12 lutego 2013 roku Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Szpital (...) im. N. U. Medycznego w Ł. (zamawiający) zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (wykonawca) umowę nr (...) po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. W ramach powyższej umowy wykonawca zobowiązał się sprzedawać i dostarczać zamawiającemu drobny sprzęt endoskopowy o właściwościach, w opakowaniach, ilościach i cenach wyszczególnionych w załączniku nr 1, stanowiącym integralną część niniejszej umowy, za łączną kwotę 422 558,10 złotych, zgodnie z ofertą przetargową złożoną w przetargu nieograniczonym nr (...). (§ 1 ust. 1 umowy).

Dostawy rzeczy stanowiących przedmiot umowy miały odbywać się w ciągu dwunastu miesięcy od dnia jej zawarcia w oparciu o zamówienia częściowe dokonane przez zamawiającego w zależności od jego potrzeb (§ 2 ust. 1 umowy).

Zamawiający zobowiązał się dokonywać zapłaty należności (przelewem na konto wykonawcy) w ciągu 30 dni od daty otrzymania częściowej dostawy towaru i faktury częściowej – zapłata następowała w dniu obciążenia rachunku zamawiającego. Faktura częściowa miała zostać dostarczona do zamawiającego wraz z towarem lub odrębnie za potwierdzeniem odbioru. (§4 umowy)

Strony zawarły umowę na okres dwunastu miesięcy. Aneksiem Nr (...) z dnia 4 lutego 2014 roku do umowy przetargowej z dnia 12 lutego 2013 roku strony przedłużyły okres obowiązywania umowy o 2 miesiące, to jest do dnia 12 kwietnia 2014 roku.

25 lipca 2014 roku strony zawarły kolejną umowę nr (...) po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na drobny sprzęt endoskopowy o właściwościach, w opakowaniach, ilościach i cenach wyszczególnionych w załączniku nr 1, stanowiącym integralną część niniejszej umowy, za łączną kwotę 456 224,08 złotych, zgodnie z ofertą przetargową złożoną w przetargu nieograniczonym nr (...). (§ 1 ust. 1 umowy).

Dostawy rzeczy stanowiących przedmiot niniejszej umowy miały odbywać się w ciągu dwudziestu czterech miesięcy od dnia jej zawarcia w oparciu o zamówienia częściowe dokonane przez zamawiającego w zależności od jego potrzeb. (§2 ust. 1 umowy)

Zamawiający zobowiązał się dokonywać zapłaty należności (przelewem na konto wykonawcy) w ciągu 30 dni od daty otrzymania częściowej dostawy towaru i faktury częściowej – zapłata następowała w dniu obciążenia rachunku zamawiającego. Faktura częściowa miała zostać dostarczona do zamawiającego wraz z towarem lub odrębnie za potwierdzeniem odbioru. (§4 umowy)

Aneksem Nr (...) z dnia 22 lipca 2016 roku do umowy przetargowej z dnia 25 lipca 2014 roku nr (...) strony przedłużyły okres obowiązywania umowy o 3 miesiące, to jest do 25 października 2016 roku.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., zgodnie z zamówieniem z 11 kwietnia 2014 roku nr SM/ (...), dostarczyła pozwanemu 14 kwietnia 2014 roku zamawiany sprzęt medyczny. Zamówienie zostało podpisane przez Zastępcę Głównego Księgowego pozwanego Szpitala.

Wykonawca za wykonaną usługę wystawił zamawiającemu 15 kwietnia 2014 roku fakturę nr (...) na kwotę łączną 30 509,46 złotych, oznaczając termin płatności na 25 maja 2014 roku.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Szpital (...) im. N. U. Medyczny w Ł. 2 września 2014 roku złożył u (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zamówienie na dostarczenie sprzętu medycznego. Zamówienie zostało zarejestrowane pod numerem SM/ (...) i zrealizowane 5 września 2014 roku. Podpis na dokumencie złożyła Zastępca Głównego Księgowego pozwanego Szpitala.

Powodowa Spółka, 3 września 2014 roku, wystawiła na rzecz pozwanego Szpitala fakturę VAT nr (...) na kwotę 2 052 złotych, z terminem płatności oznaczonym na dzień 10 października 2014 roku.

Pozwany Szpital w ustalonych wyżej terminach nie uregulował należności wynikających z faktur VAT o numerze (...) na kwotę 2 052 złotych oraz o numerze (...) na kwotę 30 509,46 złotych. W rezultacie, powodowa Spółka pismem z 27 października 2015 roku wezwała pozwanego Szpitala do zapłaty powyższych należności.

W dniu 21 czerwca 2016 roku pozwany wpłacił na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 32 564,46 złotych, wskazując iż jest to należność z tytułu dwóch faktur VAT – (...) oraz (...).

Wpłata została rozliczona przez powódką na poczet należności głównych oraz należności odsetkowych.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał powództwo za zasadne. Powodowa Spółka domagała się zapłaty z tytułu dwóch nieuregulowanych faktur VAT, wystawionych w związku z realizowaniem zamówienia Szpitala, w ramach obowiązujących umów na dostawę drobnego sprzętu medycznego. Pozwany Szpital kwestionował przede wszystkim fakt pozostawania w opóźnieniu, tłumacząc iż przedmiotowe faktury VAT nie zostały mu dostarczone przy wydaniu towarów. Wobec stanowisk stron, postanowieniem z 20 kwietnia 2018 roku pozwany Szpital został zobowiązany do złożenia dokumentacji księgowej z okresu wzajemnej współpracy stron, poczynwszy od 1 kwietnia 2014 roku do 31 lipca 2016 roku

- w terminie 21 dni, pod rygorem niekorzystnych skutków procesowych. W odpowiedzi na zobowiązanie, pozwany Szpital odmówił przedstawienia dokumentacji księgowej powołując się na niewskazanie przez powoda rodzaju dokumentów księgowych i zbyt dużą rozpiętość czasową, które czynią niemożliwym wykonanie zobowiązania. Nadto, w ocenie pozwanego Szpitala złożenie dokumentacji księgowej nie będzie prowadziło do wyjaśnienia faktów mających istotne znaczenie dla sprawy. W ocenie Sądu Rejonowego pozwany bezzasadnie odmówił przedstawienia dokumentów, mimo że był reprezentowany przez profesjonalistę,

a zatem winien być świadomy obowiązków procesowych stron. Zasady doświadczenia życiowego oraz względy logiki wskazują, iż Szpital jako podmiot funkcjonujący aktywnie

w obrocie gospodarczym, biorący udział w licznych przetargach oraz zawierający umowy z dostawcami towarów medycznych, winien prowadzić stałą i przejrzystą księgowość.

W świetle powyższego Sąd pierwszej instancji uznał za całkowicie niewiarygodny, niezasługujący na uwzględnienie oraz pozbawiony mocy prawnej, argument strony pozwanej o trudnościach w przedstawieniu dokumentacji księgowej. Pozwany Szpital pozostając

w stałych stosunkach gospodarczych z powodową Spółką, czemu nie zaprzeczył w toku procesu, winien odpowiednio dokumentować zawierane z innymi podmiotami transakcje, co wynika z charakteru działalności. Dokumentacja ta służyła wyjaśnieniu okoliczności spornych w sprawie i miała istotne znaczenie. Decydujące znaczenie miał bowiem fakt, kiedy pozwany otrzymał sporne faktury VAT. Brak złożenia dokumentacji księgowej przez pozwanego, mimo postanowienia Sądu, Sąd Rejonowy uznał za działanie celowe pozwanego, mające na celu uniknięcie przegrania procesu (art. 233 § 2 k.p.c.).

Strona pozwana nie przedstawiając żądanej dokumentacji księgowej ze wskazanego okresu, uchybiła obowiązkom procesowym i Sąd Rejonowy dał wiarę powodowi, że faktury VAT zostały przekazane pozwanej przy dostawie kolejnych partii zamówionego towaru. Sąd ten nie dał zaś wiary twierdzeniom pozwanego Szpitala o trudnościach wynikających

z dostarczenia owej dokumentacji. Ocena stanowiska procesowego pozwanego dokonana w oparciu o obiektywne kryteria (art. 233 § 1 k.p.c.) prowadzi do konkluzji, że pozwany nie przedstawił dokumentacji, aby uniknąć przegranej. W rezultacie przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało w sposób niebudzący wątpliwości, iż pozwany Szpital uchybił obowiązkowi zapłaty ceny za towar. Pomimo świadomości oraz konieczności zapłaty pierwotnie nie realizował swojego zobowiązania wobec wykonawcy – powodowej Spółki na łączną kwotę 32 561,46 złotych.

Dopiero w toku procesu, 21 czerwca 2016 roku Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Szpital (...) Medyczny w Ł. zapłacił na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 32 561,46 złotych, stanowiącą całość kwoty głównej zadłużenia. Niemniej jednak, pomiędzy wyznaczonym przez powódkę terminem płatności za poszczególne faktury VAT a faktyczną wpłatą upłynął okres uprawniający wykonawcę do naliczania odsetek.

Sąd pierwszej instancji powołując się na treść art. 451 § 1 k.c. wskazał, iż na gruncie niniejszej sprawy dokona przez pozwany Szpital wpłata odpowiadająca należności głównej została zaliczona na poczet świadczenia głównego wynikającego z każdej faktury VAT oraz ustawowych odsetek oraz ustawowych odsetek za opóźnienie. Sposób rozliczenia wpłaty pozwanego Szpitala przez powódkę nie był też kwestionowany przez pozwanego, odpowiada prawu i nie budzi wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy odwołał się również do ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, która swoim zakresem obejmuje m.in. przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 roku prawo przedsiębiorców oraz podmioty,

o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku prawo zamówień publicznych. Strony procesu wypełniały dyspozycję powyżej przytoczonych przepisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, wobec tego wierzyciel był uprawniony do naliczania odsetek w transakcjach handlowych, ponieważ wierzyciel spełnił swoje świadczenie, lecz nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Zasądzeniu na rzecz powoda podlegała zatem kwota 6 497,12 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od 22 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy umorzył postępowania w zakresie kwoty 26 064,34 złotych wobec ograniczenia powództwa w tym zakresie.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia w zakresie punktu 1. i 3. wywiódł pozwany, zarzucając naruszenie:

I. prawa procesowego, tj.:

1. art. 233 § 1 w zw. z art. 316 k.p.c., polegające na nieprawidłowej ocenie materiału

dowodowego zgromadzonego w sprawie, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i zasadami logiki, skutkujące błędnym ustaleniem stanu faktycznego, przyjętym za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na:

- błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że pozwany bezzasadnie odmówił wykonania zobowiązania polegającego na „dostarczeniu dokumentacji księgowej z okresu wzajemnej współpracy stron na okoliczność przyjmowania faktur VAT oraz dostawy towaru objętego fakturami VAT, celem uniknięcia przegranej, w sytuacji gdy zobowiązanie nałożone na pozwanego w tak zredagowany sposób przez powoda w istocie było niemożliwym do wykonania;

- błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że pozwany dokonał jedynie częściowej spłaty należnych powódce kwot, w sytuacji gdy pozwany dokonał zapłaty całości należnej powódce kwoty z tytułu złożonych zamówień na dostawę drobnego sprzętu endoskopowego, gdyż powódka w sposób nieuprawniony dokonała zaliczenia na poczet świadczeń ubocznych kwoty uiszczonej tytułem należności głównej przez pozwanego w dniu 21 czerwca 2016 r.;

2. art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy, a w konsekwencji polegające na nieprzedstawieniu przez stronę powodową żadnych wiarygodnych dokumentów potwierdzających dostarczenie do pozwanego faktur VAT oraz dokumentów potwierdzających dostarczenie zamówionego towaru koniecznych do wykazania, iż doszło do opóźnienia w obowiązkowi uiszczeniu zapłaty za zamówiony sprzęt endoskopowy przez pozwanego i uprawnione było naliczanie odsetek ustawowych przez powódkę;

3. art. 248 k.p.c. w zw. z art. 3 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy skutkujące błędnym uznaniem, iż pozwany uchybił obowiązkowi procesowemu tj. odmówił przedstawienia żądanej przez sąd I instancji dokumentacji, aby uniknąć przegranej w sytuacji, gdy zarówno w piśmie procesowym z dnia 25 kwietnia 2018 r., jak i na rozprawie w dniu 27 czerwca 2018 r. pozwany wnosił o reasumpeję nałożonego na niego zobowiązania, z uwagi na fakt, iż określony w nim przedział czasowy, przy uwzględnieniu intensywnej współpracy stron procesu, obejmuje co najmniej kilkaset dokumentów, z czego znaczna część znajduje się w archiwum, co czyni niemożliwym jego wykonanie pomimo woli pozwanej zadośćuczynienia w/w zobowiązaniu;

4. art. 98 k.p.c. poprzez jego zastosowanie w staraniu faktycznym niniejszej sprawy, i w konsekwencji bezzasadne obciążenie strony pozwanej kosztami procesu w sytuacji, gdy strona pozwana nie przegrała w całości niniejszego postępowania, gdyż powódka jeszcze przed doręczeniem pozwanemu pozwu (co nastąpiło 30 października 2017 r.) cofnęła powództwo w zakresie kwoty 26.064,1,34 złotych z uwagi na dokonaną przez pozwanego zapłatę kwoty 32.561,46 złotych w dniu 21 czerwca 2016 r., zaś pozostała kwota w wysokości 6.497.12 złotych została bezpodstawnie naliczona przez powódkę tytułem odsetek podczas, gdy pozwany nie pozostawał w opóźnieniu.

II. prawa materialnego, tj.:

1. art. 353¹ k.c. poprzez jego niezastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy

skutkujące pominięciem postanowień umownych określających moment powstania po stronie pozwanego obowiązku zapłaty w terminie 30 dni, a w konsekwencji danie wiary powódce, iż wymagane dokumenty zostały dostarczone przy dostawie zamówionych towarów, w sytuacji gdy pozwany wielokrotnie zwracał się do powódki z prośbą o przekazanie faktur i dokumentów potwierdzających dostarczenie towaru oraz uiszczył wymagane należności niezwłocznie po dostarczeniu przez powódkę wymaganych dokumentów, zaś powódka na poparcie swoich twierdzeń nie przedstawiła żadnych wiarygodnych dowodów;

2. art. 451 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w stanie faktycznym

niniejszej sprawy polegające na nieuprawnionym dokonaniu przez powódkę zaliczenia uiszczonej przez pozwanego kwoty w pierwszej kolejności na odsetki zamiast na należność główną, w sytuacji gdy pozwany wyraźnie wskazał, na poczet jakiej należności wpłata winna być zaliczona, a ponadto nie pozostawał w żadnym opóźnieniu w zakresie uregulowania należności wobec powódki;

3. § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w

sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez jego:

a) zastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy jako wynagrodzenia dla

pełnomocnika powódki stawki minimalnej w wysokości 4.800 złotych, w sytuacji, gdy przepis powołany przez Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku, a stanowiący podstawę zasądzenia kosztów stanowi, iż w przypadku wartości powyżej 10 000 zł do 50 000 zł stawka minimalna wynosi 3.600 złotych;

b) zastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy, w sytuacji gdy koszty procesu winny być obliczane i ustalane przez Sąd I instancji nie na podstawie kwoty 32.561,46 złotych wskazanej pierwotnie w pozwie, lecz według kwoty żądanej przez powódkę już po jego częściowym cofnięciu oraz na którą opiewał nakaz zapłaty 6.497,00 złotych z uwagi na fakt, iż zapłata kwoty 32.561,46 złotych nastąpiła w dniu 21 czerwca 2016 r., a więc po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu wraz załącznikami.

Ponadto na postawie art. 380 k.p.c. skarżący wniósł o dokonanie przez Sąd II Instancji reasumpcji postanowienia Sądu I instancji dopuszczającego wniosek dowodowy strony powodowej zgłoszony w pozwie w przedmiocie dostarczenia dokumentacji księgowej

z okresu wzajemnej współpracy stron na okoliczność przyjmowania faktur VAT oraz dostawy towaru objętego fakturami VAT poprzez jego uchylenie i w konsekwencji oddalenie zgłoszonego wniosku strony przeciwnej bądź poprzez jego zmianę polegającą na doprecyzowaniu przez powódkę w/w wniosku dowodowego w celu umożliwienia pozwanemu wykonania zobowiązania.

Wobec podniesionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji w zaskarżonym zakresie poprzez oddalenie powództwa w całości oraz poprzez zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w sprawie według norm przepisanych oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w przedmiocie procesu (art. 227 k.p.c.) nie są obarczone błędem i znajdują oparcie w materiale dowodowym zgromadzonym w toku postępowania. Sąd Okręgowy przyjmuje zatem wskazanie ustalenia za własne, dzieląc również ich ocenę jurydyczną, przeprowadzoną w zgodzie z dyrektywami zawartymi w art. 233 § 1 k.p.c.

Sąd Rejonowy, w sposób logiczny przeprowadził analizę materiału dowodowego, właściwie oceniwszy postawę procesową pozwanego, niewykonującego postanowienia sądu w żadnym zakresie, zaś skarżący skutecznie tej oceny nie zakwestionował, prezentując jedynie polemicznie odmienne stanowisko.

Niezrozumiała jest konstrukcja zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w powiązaniu z art. 316 § 1 k.p.c. Skarżący w uzasadnieniu apelacji nie przedstawia żadnych argumentów, które wskazywałyby na fakt naruszenia tego przepisu przez Sąd Rejonowy. Stan rzeczy brany pod uwagę przez sąd przy wydaniu wyroku obejmuje podstawę faktyczną i podstawę prawną wyroku. W omawianej normie prawnej sformułowano zasadę, iż podstawą rozstrzygnięcia jest stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, a więc sąd nie może wydając orzeczenie merytoryczne powoływać się na późniejsze zdarzenia, zaszłe po zamknięciu rozprawy. Sytuacja taka w sprawie nie zachodzi i takich twierdzeń nie formułuje też skarżący. Nie ulega wątpliwości, iż podstawę faktyczną i prawną rozstrzygnięcia stanowiły zdarzenia

istniejące w dacie zamknięcia rozprawy. Natomiast kwestia prawidłowości ustaleń faktycznych jak też oceny dowodów nie podlega ocenie w ramach zarzutu naruszenia art. 316 § 1 k.p.c.

Trudno też zrozumieć postawienie zarzutu z art. 187 § 1 pkt 2 k.c. w sytuacji, gdy skarżący podważa prawidłowość oceny zgromadzonego materiału dowodowego i przyjęcia za udowodnione podnoszonych przez powoda twierdzeń dla wykazania zasadności powództwa oraz dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę rozkładu ciężaru dowodu w sprawie (art. 6 k.c.).

W tym miejscu, w odniesieniu do argumentacji apelującego, zaakcentowania wymaga, że nieprzedstawienie przez stronę powodową dokumentów potwierdzających dostarczenie do pozwanego faktur VAT oraz dokumentów potwierdzających dostarczenie zamówionego towaru nie rodzi żadnych ujemnych skutków procesowych dla powoda w sytuacji, gdy z umowy łączącej strony wynika wprost, że faktura częściowa miała zostać dostarczona do zamawiającego wraz z towarem, a za potwierdzeniem odbioru wówczas, gdy wystawiana była odrębnie (§4 umowy). Skoro powód dostarczył zamówiony towar wraz z fakturą, nie był zobowiązany do odrębnego potwierdzenia dostarczenia faktury.

W ustalonych okolicznościach faktycznych bezspornym jest, że powód dostarczył pozwanemu zamówiony przez niego sprzęt i z tego tytułu wystawił pozwanemu fakturę na łączną kwotę 30.509,46 zł w dniu 15 kwietnia 2014 roku, oznaczając termin płatności do dnia 25 maja 2014 roku oraz fakturę na kwotę 2.052,00 zł w dniu 3 września 2014 roku z terminem płatności oznaczonym na dzień 10 października 2014 roku. Pozwany potwierdził odbiór zamówienia. Kwestią sporną pozostawało zaś doręczenie pozwanemu szpitalowi wraz ze sprzętem faktur obejmujących zamówienie, co miało wpływ na ocenę terminowości w spełnieniu świadczenia. Pozwany odpierając roszczenie powoda powoływał się na to, że nie otrzymał faktur, co oznaczałoby, że świadczenie nie stało się wymagalne. W sytuacji stałej współpracy, gdy z umowy wynikało, że faktury dostarczane były wraz z dostawą towaru, kwestionując tę sporną okoliczność, pozwany powoływał się na własne działanie, wywołane niedostarczeniem faktur, a polegające na monitowaniu powoda o zaległe faktury drogą mailową czy telefonicznie, co wielokrotnie akcentował w pismach procesowych. Pozwany nie przedłożył jednak własnych twierdzeń na wartość dowodową, nie przedstawiając choćby owej korespondencji jako dowodu w sprawie.

Powód z kolei wykazał, że wywiązał się z zawartej z pozwanym umowy, dostarczył zamówiony sprzęt, wystawił faktury z tytułu tej dostawy i nie otrzymał płatności

w wyznaczonym fakturami terminie. Pozwany nie kwestionuje tych okoliczności, ale wzywany przez Sąd Rejonowy do złożenia dokumentacji księgowej, z której mogłoby wynikać, czy otrzymał wspomniane faktury, konsekwentnie odmawia, twierdząc że nie jest to możliwe. Zgodnie z art. 233 § 1 i 2 k.p.c. Sąd oceni na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu. Ocena w tym zakresie dokonana przez Sąd Rejonowy zasługuje na aprobatę, zwłaszcza jeśli

Zarzut naruszenia art. 248 k.p.c. w zw. z art. 3 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. należy uznać za chybiony. Wbrew twierdzeniom skarżącego, złożenie wymaganych przez Sąd dokumentów nie było niemożliwym. Sąd Rejonowy zażądał dokumentacji z okresu 2 lat współpracy stron. Jeżeli skarżący miał problem, aby dostarczyć dokumentację w określonym przez Sąd terminie i ze wskazanego okresu, mógł wnosić o przedłużenie terminu do wykonania tak określonego zobowiązania, bądź złożyć dokumenty dostępne natenczas, bez konieczności żądania ich z archiwum. Pozwany jednak konsekwentnie odmawiał złożenia dokumentacji, uznając że nie pozwoli ona na rozstrzygnięcie zaistniałych w sprawie wątpliwości. Taką postawę procesową należy uznać za sprzeczną z rolą procesową, jaką pozwany pełnił w procesie, a mianowicie rolą strony. Ocena przydatności konkretnego dowodu w sprawie należy bowiem do sądu. Ponadto oczywistym jest też, że status pozwanego – jednej z najważniejszych placówek medycznych w województwie (...) – wymaga od niego prowadzenia przejrzystej i uporządkowanej dokumentacji księgowej, co w bezpośredni sposób powinno przełożyć się na wykonanie postanowienia dowodowego. W tym stanie rzeczy, oddaleniu podlegał wniosek złożony w apelacji na podstawie art. 380 k.p.c.

W badanej sprawie należy podkreślić, że pozwany nie udowodnił żadnego z podnoszonych twierdzeń. Przede wszystkim, nie wykazał, że kierował do powoda pisemne prośby o dostarczenie faktur i dokumentów potwierdzających dostarczenie towaru. Jak już wyżej wspomniano, skarżący nie przedstawił dowodu na tę okoliczność, choć, jak twierdzi, zwracał się w tym przedmiocie do powoda wielokrotnie. Forsowana przez pozwanego teza o nieotrzymaniu spornych faktur jest tym bardziej niewiarygodna, że działający w imieniu pozwanego szpitala księgowy potwierdził realizację zamówienia, co oznacza, że przyjął sprzęt, za który nie zapłacił przez prawie 2 lata, a co uczynił dopiero w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji, co świadczyłoby o nieprawidłowości w prowadzonej dokumentacji. W tych okolicznościach, skoro pozwany potwierdził realizację zamówienia, to należy uznać, że przyjął również fakturę za jego realizację.

Przechodząc do oceny zarzutów naruszenia prawa materialnego wskazać należy, iż niezrozumiały w okolicznościach badanej sprawy jest zarzut naruszenia art. 353¹ k.c. Treść stosunku prawnego łączącego strony nie była kwestionowana. W szczególności bezspornym była określona przez strony umowy z dnia 12 lutego 2013 roku chwila wymagalności zapłaty za częściową dostawę towaru. Na podstawie poczynionych ustaleń wywieziono prawidłowo, że wobec dostarczenia pozwanemu faktur zrealizowano wymóg określony w § 4 umowy nr (...).

Niezasadny jest zarzut naruszenia art. 451 § 1 k.c. W przypadku istnienia długu wraz z należnościami ubocznymi wierzyciel nie jest związany wyborem sposobu zaliczenia zapłaty dokonany przez dłużnika. Nawet wtedy, gdy dłużnik, spełniając świadczenie, wyraźnie stwierdzi, że spłaca należność główną, wierzyciel nie jest wyborem związany i może zaliczyć wpłatę na należności uboczne (zob. wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2004 r., sygn. IV CK 211/03, publ. LEX nr 182076).

Wobec uwzględnienia roszczenia pozwu w całości, podstawę rozstrzygnięcia o

kosztach postępowania stanowił art. 98 k.p.c., czemu nie sprzeciwia się częściowe cofnięcie powództwa w toku postępowania. Co do zasady, stroną cofającą środek zaskarżenia uznaje się za przegrywającą sprawę, jednakże, jeśli cofnięcie było skutkiem zaspokojenia przez przeciwnika interesów powoda, a wniesienie środka zaskarżenia było niezbędne do dochodzenia praw lub obrony, to obowiązek zwrotu kosztów może nie obciążać strony cofającej ten środek, lecz ciążyć na stronie przeciwnej. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego

w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwany należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2012 roku, sygn. V CZ 109/11, publ. LEX nr 1147814; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. II CZ 208/11, publ. LEX nr 1214570). Taka właśnie sytuacja miała miejsce w rozpoznawanej sprawie. Z tego też względu prawidłowo Sąd Rejonowy ustalił koszty procesu, biorąc za podstawę wartość przedmiotu sporu określoną pierwotnie w pozwie.

Chybionym jest także zarzut naruszenia § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) sprzed nowelizacji, poprzez jego zastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy, w sytuacji, gdy wysokość stawki minimalnej wynagrodzenia pełnomocnika procesowego wynikającej z przywołanego przepisu wynosiła kwotę 4 800 zł, nie zaś 3.600 zł, jak chciałby skarżący, zapewne mając na myśli rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265), które nie ma zastosowania do postępowania przed Sądem I instancji, wszczętym w dniu poprzedzającym jego wejście w życie (§ 21 rozporządzenia).

Mając na uwadze niezasadność zarzutów apelacyjnych oraz jednocześnie brak ujawnienia okoliczności, które podlegają uwzględnieniu w postępowaniu odwoławczym z urzędu, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Zważywszy na wynik kontroli instancyjnej, o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w oparciu o regulację § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 265) i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.